

Online- och webbnyheter för TLS medlemmar

Nr 2000:4 2000-11-10

Nyhetsbrevet produceras på uppdrag av TLS. Syftet är att hålla medlemmarna à jour med online-/webbranschen. Det är inriktat mot information för yrkesmässig användning och är avgränsat på i princip samma sätt som branschorgan som Information World Review (IWR), Electronic Information Report (EIR), Online, EContent etc. Dessa utgör också de viktigaste källorna vad gäller internationella nyheter. Beträffande Sverige hämtas nyheter av relevans från Computer Sweden (C Sw), Dagens IT, IT-Affärer/Industry Standard, Datateknik m fl.

Brevet är denna gång indelat i Internationellt och Sverige. Under Sverige finns ett speciellt avsnitt (3.2) om marknaden för rättsinformation, inspirerat av seminariet "Rättsinformationen på 2000-talet" på Rosenbad 17-18/10. Trots ett halvt löfte däremot inget om onlinetjänster för WAP. En orsak är att det är ytterst tunt med sådana. Och i de fallen rör det sig oftast inte om fullödig söktjänster utan om nyhetstjänster, börstjänster etc. Kika själv på webben, t ex via gelon.net, en av de ledande WAP-portalerna. Här listas några tusen tjänster i kategorier, t ex Business, Reference och Science. Bland de få "intressanta" märks Dun & Bradstreet Sverige, ett företagsregister från Sema Group InfoData, svenska Pointlex (dock endast rättsnyheter) och FT.com (också nyheter).

Via gelon.net kan du också köra WAP-tjänster i browsern, tack vare den WAP-telefon som emuleras där. Något för dig som ännu inte har WAP i din mobil! För det har du troligen inte. Av de sådär 6 miljoner mobiltelefonerna i bruk i Sverige har ju bara ett par hundratusen WAP, varav många inte nyttjas för detta. Om ett år är läget annorlunda. Av de 2 miljoner mobiler som säljs år 2001 kommer nämligen hälften att ha WAP.

F ö slår ju Computer Sweden i dagarna på stora trumman för sin nya WAP-tjänst wap.computersweden.se. Och den är faktiskt inte så pjåkig, inte minst pga möjligheten till fritextsökning i dess arkiv. En försmak av vad som komma ska!

Lars Klasén

Sema Group InfoData

lars.klasen@infodata.se

1. Dotcom-döden och onlinebranschen

Dotcom-döden har slagit till. Ett antal e-handelsbolag har råkat i finansiell kris och lägger ner: Boo.com, Boxman, Dressmart, Letsbyit, ... Aftonbladet har räknat ut att bara de 17 största svenska e-handelsplatserna har förlorat 2 miljarder kr på ett år – lika mycket som den svenska onlinebranschen omsatte under samma tid! Medan de etablerade går bra: IKEA, resebyråer, etc. Därför lyder nu rubrikerna "Glöm tesen in med det nya och ut med det gamla", "Gamla lagar gäller" och "Gammal är äldst".

"Gammal är äldst ...". Det låter lite som onlinebranschen. Ytligt sett. Ty om man ser några år bakåt i tiden inser man att det trots allt skett stora förändringar. Det avspeglas inte minst i att de stora förlagens och "fulltextens" gradvis allt större roll medan de "reglerätta" onlinetjänsternas minskas. Jag märker det inte minst när jag sammanställer nyhetsbrevet.

Rubriker, ja. Det är knappast något som ägnas onlinebranschen! Det här berör Martin White i IWR: "Alltför många företag fattar viktiga affärsbeslut på grundval av information från gratisinformation från webben som normalt inte alls har det djup och den kvalitet som de kommersiella tjänsterna erbjuder". Så beklagar han att informationsindustrin nästan bara marknadsför sig till de redan övertygade, dvs sådana som du och jag, medan den nästan helt

missar andra. På mässan Internet World 2000 i London fanns t ex bara två ”innehålls-representanter”: NewsEdge och Your News, liksom på WebCom 2000: NewsEdge och Bureau van Dijk. Självt nämnde jag ju i ett tidigare nyhetsbrev det allt tunnare deltagandet från vår bransch på svenska Information Management. Och hur många fanns på de svenska mässorna Networks Telecom, Tekniska mässan, Internet World Sweden, ... ? Bara någon enstaka. Men det är inte så enkelt! Ty även om ”våra” tjänster är lönsamma så är de inga guldkalvar. Marknadsföring kostar massor av pengar. Och till skillnad mot dotcom-arna så har vi inga riskkapitalister i ryggen. (Och tur är väl kanske det ...).

För oss redan övertygade finns ju i alla fall nu närmast utställningen på TLS höstkonferens. Och så förstås Online Information 2000 i London den 5-7 december! Som jag kommer att rapportera från i nästa nyhetsbrev, som jag hoppas ha ute strax efter årsskiftet.

2. Internationellt

2.1 Affärs-, företags- och nyhetsinformation, omvärldsbevakning

Nya webbplatsen Nexis.com ersätter Lexis-Nexis Universe. I Nexis.com ingår bl a Company Dossier (information om 500.000 företag), en databas över 300.000 webbplatser samt möjlighet att söka via en förteckning över ämnesområden. Användarna kan som tidigare välja fritt bland information från 30.000 källor samt nyttja intranätlösningar för åtkomst. En nyhet är möjlighet till pay-as-you-go via kreditkort. (EIR 22/9 2000, IWR oct 2000)

Veracity från Lexis-Nexis ger nyhetsinformation för kundernas egna portaler. Det rör sig information från 1.200 källor (CNN, The Daily Telegraph, Chemical Week etc) som kunderna kan publicera efter behag på sina egna webbplatser utan att det framgår att den kommer från Lexis-Nexis. (EIR 13/10 2000)

Powerize.com döps om till Hoover's Media Technologies nu när Hoover's köp är klart. Man ska utveckla och marknadsföra produkter för hantering av information från Hoover's. (EIR 27/10 2000). Dess första produkt är Hoover's Intelligence Monitor. Den ger möjlighet till bevakning av inte bara 33 nyhetsbyråer, 246 dagstidningar, 2.000 tidskrifter, nyhetsbrev mm utan också av information vid onlinetjänster som kunden abonnerar på, t ex Dow Jones, Lexis-Nexis och Thomson Financial samt vilken som helst webbplats. Hoover's omsatte 75 miljoner kr andra kvartalet samtidigt som förlusten var 70 miljoner kr. Antalet abonnenter var 265.000. (InfoToday 30/10 2000, EIR 3/11 2000)

Hoover's satsning på Europa, inklusive Skandinavien, fortsätter . Tack vare avtal med ett antal affärsinformationstjänster i Europa, bl a Mergent FIS och AFX News Limited, täcker man nu över 10.000 företag utanför USA. Europa är Hoover's näst största marknad efter Nordamerika. (EIR 20/10 2000)

NewsEdge tecknar långtids samarbetsavtal med IndustryClick (Primedia) . Bl a ska NewsEdge bidra med information från eTopics för IndustryClicks webbplatser och Primedia bistå NewsEdges kunder med information från Primedia Intertec. Tim Andrews, fd vd på Factiva, är nu vd på IndustryClick. (EContent Oct/Nov 2000)

NewsEdge lanserar nya produkter . Den senaste är Wireless Insight (eller NewsEdge Unplugged), som innebär individuell nyhetsbevakning för mobila utrustningar, samt NewsEdge NewsDesk, som innebär nyhetsbevakning med kontinuerlig leverans av nyheterna. Tidigare i höst kom ReachOut Mail, som är en e-mailtjänst för nyheter, och eContent Publisher, som ger kunderna möjlighet att själv välja den information de vill ha på sin webbplats. NewsEdge omsatte 180 miljoner kr tredje kvartalet, varav eContent 60 %. (EIR 3/11 2000, InfoToday NewsBreak

6/11 2000)

InfoUSA har lanserat en databas över 1.9 miljoner företags webbplatser i USA och Canada . 60.000 nya tillkommer varje månad. Avsikten är att underlätta sökandet efter företag. InfoUSA har tidigare en databas över 13 miljoner företag mm i USA och Canada. (EIR 13/10 2000)

OneSource Business Browser nu med information från Financial Times . Det rör dels artiklar från tidningen, dels från dess nyhetstjänster (Europe, Asia, China m fl). (IWR nov 2000). OneSource omsatte 140 miljoner kr, varav 93 % via webben, under tredje kvartalet 2000, samtidigt som antalet kunder steg med 100 till 831. (EIR 27/10 2000)

Bloomberg.com har skapat ett online nyhetsarkiv . Det innehåller ”miljontals” nyhetsartiklar och är gratis för sökning. Funna artiklar i fulltext kostar ett par dollar per styck. (<http://quote.bloomberg.com/newsarchive>). (ResearchBuzz 19/10 2000)

Marknadsanalyser från Datamonitor på webben. Datamonitors nya webbtjänst CommentWire ger tillgång till marknadsanalyser producerade av Datamonitors 25 analytiker. 5-15 nya analyser tillkommer varje dag. (IWR nov 2000)

MarketResearch.com v 2.0 är nu i produktion . Här kan man söka marknadsrapporter gratis och köpa funna rapporter, styckevis eller i delar (kapitel, tabeller, sidor ...). (EContent Oct/Nov 2000)

Zephus är en ny databas för M&A (mergers and aquisitions) . Den är gratis. Intäkterna ska komma från försäljning av tryckta produkter och diverse kringtjänster samt annonser. Zephus ersätter Newscos webbplats Eurodeals. (IWR oct 2000)

SourceLink är en webbtjänst för journalister . Den drivs av U.S. Newswire i samarbete med över 4.000 medlemmar och ger tillgång till alternativa och icke-kommersiella nyhetskällor. Den är gratis för journalister. (www.usnewswire.com) (EContent Oct/Nov 2000)

EdgarOnline lanserar FD Express . Den nya onlinetjänsten är specialinriktad på s k ”8-K filings”, vilka förväntas fördubblas nästa år som följd av en ny förordning. (EIR 20/10 2000, InfoToday NewsLink 1/11 2000)

EdgarOnline lanserar FD Express . Den nya onlinetjänsten är specialinriktad på s k ”8-K filings”, vilka förväntas fördubblas nästa år som följd av en ny förordning. (EIR 20/10 2000, InfoToday NewsLink 1/11 2000)

Thomson slutför köpet av Primark . I köpet ingår bl a Datastream, ICV, Disclosure, Worldscope, A-T Financial Information, Extel och ScoreLab. Allt ska ingå i Thomson Financial. Primark omsatte 1999 ca 4.5 miljarder kr. (IWR nov 2000)

EdgarOnline lanserar FD Express . Den nya onlinetjänsten är specialinriktad på s k ”8-K filings”, vilka förväntas fördubblas nästa år som följd av en ny förordning. (EIR 20/10 2000, InfoToday NewsLink 1/11 2000)

Reuters omsatte 13 miljarder kr under tredje kvartalet. Det innebär en ökning med 16 % jämfört med samma period förra året. (EIR 27/20 2000)

Dun & Bradstreet satsar 1 miljard på webben efter att Moody's Corp. skiljts ut. (EIR 6/10 2000). Ett av resultaten är databasen Key British Enterprises (KBE), med information om 200.000 brittiska företag, på webben. Den kostar från ca 7.000 kr per år. (IWR nov 2000)

Factiva InfoPro är en ny portal för informationsspecialister . Den tillhandahåller ”community,

commerce, content” för denna yrkesgrupp. Här finns information om ”heta” ämnen, diskussionsgrupper, länkar till organisationer och publikationer, möjlighet att köpa artiklar i fulltext, mm. Factiva InfoPro är mer ett marknadsföringsverktyg än en inkomstkälla. (EIR 20/10 2000, InfoToday NewsBreak 23/10 2000, FreePint 19/10 2000)

2.2 STM – Tidskrifter, databaser, fulltext

Reed Elsevier ska köpa Harcourt General inklusive IDEAL för 45 miljarder kr. Därefter ska man sälja universitetsboksdelen mm till Thomson för 20 miljarder kr. Kvar blir skolboksdelen samt STM-delen med Harcourt Health Sciences, Academic Press, IDEAL och Harcourt Publishers International. Om affären godkänns kommer Reed att dels slå ihop Elsevier Science med Academic Press, dels skapa en separat division för medicin. IDEAL har 250 tidskrifter online och används av 1.600 universitet och företag i 20 länder. (EIR 3/11 2000, InfoToday NewsBreaks 6/11 2000)

Gale Group lanserar OneFile med artiklar från 6.100 publikationer . Tjänsten ger bl a tillgång till en jättedatabas med artiklar från över 6.100 tidskrifter och andra periodika, en del 20 år tillbaka i tiden, samt information från 90 nyhetsbyråer. OneFile ingår i InfoTrac. Den riktar sig till allt från akademiker till affärsmän och ska marknadsföras till bibliotek och konsortier. (EIR 13/10 2000, InfoToday NewsBreak 16/10 2000)

CrossRef startar egen datacentral, CrossRef Data Center. Tidigare har driften skötts av medverkande förlag. 50 förlag medverkar nu i CrossRef, som därmed har 3.100 tidskrifter och över 2 miljoner artiklar i sin databas. Tjänsten tillhandahåller ingen information utan länkar till fulltexten med hjälp av DOI (Digital Object Identifier). CrossRef kommer snart att utvidgas med uppslagsverk, böcker, konferenshandlingar mm. (InfoToday NewsBreak 23/10 2000). ScienceDirect har ensamt över miljon artiklar tillgängliga via Crossref. (IWR nov 2000)

ISIs Web of Science med fler länkar till fulltext . Det beror på att man nu också har med CatchWord, HighWire Press och Royal Society of Chemistry, vilket innebär 175.000 nya artiklar och därmed mer än en miljon artiklar totalt. (EIR 3/11 2000)

SilverLinker utvidgas med MCBs Emerald . Det rör 130 tidskrifter i fulltext från MCB University Press Emerald Library. I och med detta innehåller SilverLinkers databas nu 4.500 tidskrifter och över en miljon länkar till artiklar. (Online Information Review 4(2000)24)

Fler titlar online vid Ovid . Journals@Ovid kommer att ha 500 tidskrifter och Books@Ovid 23 titlar online vid slutet av år 2000. (EIR 3/11 2000)

Wilson Select Plus finns nu via OCLC First Search . Databasen har 500 fler titlar i fulltext än Wilson Select. (Online Nov. 2000)

Infotrieve lanserar ArticleFinder i december. Den innehåller miljontals referenser till artiklar i såväl tryckta som elektroniska tidskrifter inom STM. Den är gratis med möjlighet att köpa artiklar via pay-per-article. (IWR nov 2000)

OECD-tidskrifter tillgängliga via SwetsNavigator . Det rör 23 st. Antalet tidskrifter som kan nås via SwetsNet är nu ca 4.500. (Swets Blackwell 11/10 2000)

EBSCOhost och ABC-CLIO producerar World History FullTEXT . Denna databas inom historia täcker 100 titlar i fulltext och finns nu tillgänglig via EBSCOhost. (EContent Oct/Nov 2000)

EBSCOhost har utvidgats med Biological Abstracts, Art Abstracts och Applied Science & Technology Abstracts . De två sistnämnda produceras av H.W. Wilson. (IWR oct 2000, Online Nov. 2000)

CSA (Cambridge Scientific Abstracts) köper databaser . CSA har köpt Aerospace Database samt förvärvat publiceringsrätten till Aqualine Abstracts. (IWR oct 2000, IWR nov 2000).

E-psyche ny databas inom psykologi . Den har startats av Dennis Auld, fd PsycINFO, och grundaren av Management Contents, och baseras på 4.000 källor med en tillväxt om 95.000 referenser per år. Den är försedd med länkar till fulltext, bl a i EBSCOhost. Förutom vid EBSCO finns den online vid Cambridge Scientific Abstracts. (www.e-psyche.net) (EContent Oct/Nov 2000)

Bell & Howells division XanEdu låter McGraw-Hill Higher Education tillhandahålla dess material online . Det rör sig om över 3.500 publikationer i fulltext, hundratusentals texter mm inriktat mot studerade m fl. (InfoToday NewsBreak 30/10 2000)

Fem förlag länkar till CAS . I slutet av 2000 ska Academic Press/IDEAL, American Institute of Physics, Royal Society of Chemistry, Springer-Verlag och ACS Publications länka referenser i sina e-tidskrifter till poster i CAS databaser eller till fulltexten på webben. Under 2001 kommer tjänsten att öppnas för alla ChemPorts förlag. (IWR nov 2000)

Innehållsförteckningar till 20.000 tidskrifter . Det erbjuder den nya tjänsten ZETOC med British Librarys databas Electronic Table of Contents (ETOC). Täckningen är från och med 1993, vilket innebär totalt över 15 miljoner artikeltitlar. Därtill ingår konferenshandlingar: totalt över 100.000 titlar. Tjänsten drivs av MIMAS (Manchester Information and Associated Services). (IWR nov 2000)

2.3 STM – Referensverk, patent mm i fulltext. Övrigt.

Förlagsjättar bygger nätbiblioteket Ebrary . Random House, Pearson och McGraw-Hill är i full färd med att bygga upp Ebrary, ett "bibliotek på nätet", som ska innehålla böcker, referensverk, tidningar, tidskrifter, kartor mm. Det mesta finns inte tidigare digitalt tillgängligt. Tjänsten ska starta under hösten och då vara gratis men senare avgiftsbeläggas (pay-per-use). (Ebrary 10/10, Ny Teknik 2000:43, BusinessWire 10/10 2000). Parterna lär ha investerat över 10 miljoner kr var i satsningen. (Printing World 16/10 2000)

OCLC bygger världens största "bibliotek"? OCLC har startat ett 3-årigt projekt vid namn Extended World Catalog. Det bygger på OCLCs WorldCat men kommer att innehålla mycket mer, i form av innehållsförteckningar, bokomslag, sammanfattningar, recensioner mm och sist men inte minst länkar till "digitala objekt" mm. Den kommer också att länka till andra onlinekataloger, t ex PICA. Funktioner för köp och lån kommer att finnas. OCLC kommer att engagera fyra bibliotekskonsortier för att testa katalogen. WorldCat består idag av 43 miljoner poster. 1 miljon tillkommer var femte månad. Extended World Catalog kommer initialt att tillhandahålla 10 miljoner artiklar från 14.000 tidskrifter från ArticleFirst och ECO (Electronic Collections Online). OCLC betjänar idag 36.000 bibliotek i 76 länder. Frågan är nu om detta gigantprojekt verkligen går att ro i hamn. Barbara Quint, redaktör för Searcher, är tveksam. (InfoToday NewsBreak 30/10 2000)

Ingenta och Macmillan satsar på "referensportaler" . De ska drivas av Ingenta och baseras på referensverk från Macmillan. Först ut blir portalerna Encyclopaedia of Astronomy and Astrophysics och Encyclopaedia of Life Sciences, som lanseras under första kvartalet 2001. Ytterligare 15 kommer under tiden fram till år 2003. Ingenta kommer därtill att tillhandahålla

andra referensverk från Macmillan. Ingentas onlinetjänster har 1.5 miljoner besökare per månad. (IWR nov 2000). Ingenta köpte ju UnCover i mars, och har nu gjort dess databas tillgänglig. Därmed är antalet artiklar – i form av referenser eller i fulltext – uppe i 11 miljoner. (InfoToday NewsBreak 6/11 2000)

Xrefer.com utvidgas med 2001 Macmillan Encyclopedia. I och med detta ingår nu 39 referensverk. Flera är på gång. (ResearchBuzz 26/10 2000)

Biosis har uppgraderat MethodsFinder . MethodsFinder 2.0 är en databas och sökmotor över ”laboratory methods for life-science researchers”. Den innehåller referenser till tiotusentals ”full-text methods” hämtade från webbsidor och grå litteratur. Webben och partnerskap står nu i centrum för Biosis satsningar. Tidigare i år träffade man överenskommelser med ISI, Elsevier Science, Cambridge Scientific och EBSCO om distribution av Biosis produkter via webben. Flera är på gång. Man arbetar nu på att länka till externa resurser, bl a GeneBank (NIH). Biosis tillhandahåller totalt 12 miljoner referenser. Intäkterna förra året var ca 210 miljoner kr, varav 40 % från USA. Över hälften av användningen skedde inom universiteten men företagsanvändningen ökar mest. (IWR nov 2000, InfoToday NewsBreak 16/10 2000, EContent Oct/Nov 2000, EIR 3/11 2000)

CrossFire Beilstein och Crossfire Gmelin kan nu sökas effektivare . Producenten, MDL Information System, har bl a försett CrossFire med funktioner för att möjliggöra hopp mellan databaserna och de andra system som kemisterna nyttjar i sitt arbete. Beilstein innehåller 8 miljoner organiska och Gmelin 1.4 miljoner oorganiska och ”organometallic” ämnen. (IWR oct 2000)

Patent i fulltext via ChemPort Connection . Detta som resultat av ett avtal mellan Chemical Abstracts Service (CAS) och MicroPatent. (IWR nov 2000, STNewsline 10/2000)

Britannica.school och Britannica.university är två nya betaltjänster från Britannica . Här finns speciellt utvald information för skolor resp universitet/högskolor. Den förstnämnda har redan öppnat medan den andra öppnar under 2001. (IWR oct 2000)

EU-kommissionens CORDIS firar 10 år med ny portal . Portalen består av tre delar: 1) information om EUs forskning i detalj, 2) information speciellt för SMEs och 3) dagliga nyheter på fem språk om EUs forskningsaktiviteter. Nyhetsinformationen är numera central. Portalen ger också tillgång till partnersökning, publikationer och dokument. Bland de periodika som ingår finns CORDIS Focus, Euroabstracts och Innovation & Technology. RAPIDUS är en gratis bevakningstjänst. Den nya portalen, som består av 10 databaser och 248.000 webbsidor, har 120.000 användare och hanterar 2.5 miljoner sessioner per månad. (IWR oct 2000)

Barnes & Noble köper Fatbrain.com för ca 640 miljoner kr i aktier. Fatbrain.com, som bl a är verksamt inom e-böcker, omsatte ca 28 miljoner kr under första halvåret 2000, det mesta online. (EIR 6/10 2000, IWR nov 2000)

The Library Corporation (TLC) har köpt CARL Corporation . Därmed stiger TLC även in på större bibliotek och konsortier. Namnet CARL kommer att bibehållas. (EContent Oct/Nov 2000)

Webbplats över ”live” webbreferenstjänster på bibliotek m fl har startats. Den visar att det redan finns en rad sådana ”realtidstjänster”, speciellt i USA. Webbplatsen förtecknar också teknologier och produkter för sådana tjänster. (www.public.iastate.edu/~CYBERSTACKS/LiveRef.htm). (ResearchBuzz 5/10 2000). (Läs även om Arbetslivsinstitutets biblioteks livetjänst Phibi nedan!/Lars).

Institute of Physics (IoP) publicerar ny sorts elektronisk tidskrift. Det rör sig om The Journal

of Turbulence, som innehåller rörlig bild (filmer), andra typer av visualiseringar, stora filer etc. (IWR oct 2000)

Barry Mahon ny ordförande för ICSTI, International Council for Scientific and Technical Information. Barry är mycket välkänd i onlinebranschen och var vd för Eusidic 1991-1996. Han har också haft ett antal uppdrag för UNESCO och UNIDO. ICSTI är en icke-kommersiell organisation med uppgift att främja tillgång till information inom vetenskap och teknik. (ICSTI sept 2000)

2.4 Rättsinformation

West Group och Ellis Publications samverkar om att förse Westlaw med en databas över rättsfall och annat rättsligt material från EU. Här ingår bl a information från CELEX. (EIR 22/9 2000)

FirmSite WorkSpace är en extranät-tjänst från Westlaw . Den gör att advokater kan "dela" information och samverka online med sina kunder på ett säkert sätt. (EIR 6/10 2000)

Westlaw lanserar mobilportalen Westlaw Anywhere. Den kan nyttjas via mobiltelefoner och handdatorer, t ex Palm, med ordinarie lösenord och prissättning. Utöver ett urval tjänster från Westlaw erbjuds fem e-böcker. (EIR 29/9 2000)

Lawtel har lanserat Human Rights Interactive . Den är specialiserad på 1998 års Human Rights Act och dess resultat och ger bl a tillgång till domar i fulltext från European Court of Human Rights (ECHR). Abonnemang kostar från ca 4.000 kr. (IWR nov 2000)

LawDirect har utvidgats med varumärken för UK och EU . Även s k fonetisk sökning erbjuds. Onlinetjänsten LawDirect drivs av RM Group och Butterworths. (IWR oct 2000)

Lexis-Nexis startar e-marknadsplats för rättsinformation . Starten sker i december och den ska nås via LexisONE.com. Här ska man kunna köpa allt från rättstjänster till kontorsvaror. Till sig knyter man ett större antal underleverantörer. (EIR 27/10 2000)

Ytterligare en s k vertikal marknadsplats inom det rättsliga området startas av IBidLAW . Den riktar sig till den internationella marknaden. Här finns bl a en sökmotor för att finna jurister. Däremot saknas "innehåll" (content), något som enligt marknadsanalytiker är ett av tre "måsten" (de andra är "community" och "commerce") för att överleva. Samma analytiker anser också att varje vertikal marknad bara förmår att bära en handfull marknadsplatser. Den rättsliga marknaden, som tillhör de större, kan bära 3-4 st. Därför kommer några av de 7-8 st som finns idag att slås ut eller köpas upp. (EIR 20/10 2000)

2.5 E-health

Healtheon/WebMD byter namn till WebMD. Detta som ett resultat av köpet av sjukvårdsprogramvaruföretaget Medical Manager Corp inkl dess onlinedel CareInsite. (EIR 22/9 2000). I oktober meddelas att WebMD ska skära ner personalen med 20 % eller 1.100, vilket ska spara 2.3 miljarder kr. Los Angeles Times bedömer nedskärningen som den kanske största i år bland dotcom-företagen. (EIR 6/10 2000, Dagens IT 5/10 2000)

Reuters lanserar Health Industry News . Det är en "realtidstjänst" med 30-35 nyheter per dag för kunderna till Reuters Health Information (RHI). RHI startade 1994 och har sedan dess startat ett antal webbplatser för såväl yrkes- som konsumentmarknaderna, bl a www.reutershealth.com

och Health eLine. (EIR 29/9 2000)

HealthStreet Interactives sökmotor är nu tillgänglig via NYTimes.com . Den innehåller uppgifter om läkare, tandläkare, sjukhus mm. (EContent Oct/Nov 2000)

Medscape Mobile är en ny tjänst för mobil användning . Den tillhandahåller artiklar, sammandrag av föredrag, läkemedelsinformation mm. 10.000 användare hade förhandsregistrerats. (EIR 29/9 2000)

WebMD lanserar mobil plattform för läkare . Man följer därmed sina konkurrenter Medscape och Medsite i spåren. Eftersom WebMD är den största aktören inom området hälsa förväntas man få ett stort antal läkare att nyttja mobila utrustningar. (EIR 20/10 2000)

2.6 Större medieaktörer

Thomson blir kanadensisk mediemagnat. Thomson går ihop med två av Kanadas största medieföretag: The Woolbridge Co. och BCE, Kanadas största kommunikationsföretag. I och med detta kommer CTV (Kanadas största tv/radiobolag), den stora dagstidningen The Globe and Mail, Globe Interactive (ett Internetföretag) och Sympatico, Kanadas största webbportal, under samma hatt. Omsättningen blir ca 13 miljarder kr. Målet är ett heltäckande medieföretag, vilket bl a gör det enklare att sälja in Thomsons onlinetjänster. (EIR 22/9 2000)

Bertelsman vill gå ihop med EMI. Detta efter att ett samgående mellan EMI och Time Warner förhindrats av alltför stora krav från EU-kommissionen. (Reuters 5/11 2000)

EU-kommissionen godkänner AOLs köp av Time Warner . Ett villkor är att AOL klipper banden med Bertelsmann. Köpeskillingen är 1.3 miljarder kr. (EIR 13/10 2000, DIT 12/10 2000, C Sw 13/10, 27/10 2000)

AOL omsatte 19 miljarder kr under första kvartalet . Det innebär en ökning med 34 % på ett år. Annonsering, e-handel mm steg med 80 % till över 6 miljarder kr. Antalet användare har på ett år stigit med 6 miljoner till idag totalt 25 miljoner. (C Sw 19/10, 27/10 2000, CRN 19/10 2000)

AOL och DoCoMo (NTT, Japan) i mobil allians . Det rör gemensamma satsningar på multimediala tjänster för mobiltelefoner. DoCoMo, som är Japans största mobiltelefonoperatör, förvärvar 43.3 % av AOL Japan. (EIR 29/9 2000, C Sw 29/9 2000)

Prenumererad musik på nätet. Universal blev det första av de stora skivbolaget med detta. Prenumeranterna kan välja mellan 20.000 låtar att lyssna på direkt i sin dator. Musiken är direktsänd och går inte att lagra. (Ny Teknik 2000:43)

Franska Vivendi skapar världens näst största mediejätte . EU-kommissionen har gett klartecken till fusionen Vivendi, Canal+ och Seagram. Därmed skapas världens näst största mediejätte, Vivendi Universal, efter AOL-Time Warner. (Dagens Industri 31/10 2000)

2.7 Portaler, sökmotorer

Bara tre portaler i Europa kan på allvar konkurrera med AOL och Yahoo . Det anser i alla fall Forrester Research, som tror att de tre vinnarna är spanska Terra Networks (Telefonica), franska Wanadoo (France Telecom) och tyska T-Online (Deutsche Telekom). (C Sw 1/11 2000)

Lycos Europe tog över ett förlustföretag när man köpte Spray Network . Bara under årets

första åtta månader var förlusten över en miljard kr. Köpeskillingen var 5.4 miljarder kr. Lycos Europe har ca 13 miljoner internetanvändare. Sprays svenska portal hade över en miljon unika besökare under augusti, vilket innebär en svensk sjundeplats (Störst var Passagen med 1.75 miljoner besökare). Men Spray var bäst vad gäller spenderad tid: 58 minuter per användare under augusti. (Dagens Industri 3/11 2000, C Sw 13/10 2000)

Lycos Europe köper ännu en portal. Det är franska Multimania, den femte största webbplatsen i Frankrike med 500.000 användare, som köps för 1.8 miljarder kr. (C Sw 1/11 2000)

Ny internettjänst från Microsoft utmanar AOL . Den heter MSN Explorer och inkluderar webbläsare, Hotmailkonto, internetuppkoppling, Windows Media Player och diverse webbtjänster. (C Sw 25/10 2000)

Guide till databaser på webben . CompletePlanet är en sökmotor och guide till databaser på webben. De ca 13.000 databaserna är uppdelade på 20 ämnesområden. (IWR nov 2000)

Best-of-the-Web Directory från Suite101.com i ny version . 200 redaktörer kategoriserar här över 70.000 artiklar, webbplatser mm. Såväl Dewey som Library of Congress Subject Headings används. Guiden har 270.000 registrerade medlemmar och 700.000 besök varje månad. (InfoToday NewsBreak 23/10 2000)

Altavista fokuserar på söktjänster . Problem med lönsamheten gör att man utesluter portaltjänster och samtidigt minskar personalen. Från 900 anställda är man nu nere i 675. Svenska Altavista har 1.2 miljoner unika besökare per månad. (C Sw 4/10, 20/10 2000, EContent Oct/Nov 2000)

WebTops webbsökmotor har nu över 500 miljoner dokument i sitt index . 10 miljoner webbsidor indexeras dagligen. WebTop kategoriserar materialet i zoner t ex NewsZone, som täcker 1500 nyhetskällor, CompanyZone, som täcker de flesta av världens börsnoterade företag (15.000 företags webbplatser indexeras varje dag) och WAPZone, som täcker 500 webbplatser inriktade på WAP. (IWR nov 2000, ResearchBuzz 12/10 2000)

Ny sökmotor för multimedia från FAST Search and Transfer. Man kan välja mellan att söka video, audio eller bild – eller allt. Vid träff på bilder presenteras sökresultatet i form av påsiktsbilder, 3 eller 10 åt gången. (www.multimedia.alltheweb.com) (ResearchBuzz 2/11 2000)

Ask Jeeves och Stream Search erbjuder också multimedia-sökning . En multimedia-databas som uppges omfatta över 2 miljoner nedladdningsbara audio- och videofiler är tillgänglig via Ask Jeeves. (www.ask.com) (ResearchBuzz 9/11 2000)

Första metasökmotorn för WAP . Den heter 4MetaWAP och söker f n i Fast WAP och mopilot.com. (www.4metawap.com, wap.4metawap.com) (ResearchBuzz 2/11 2000)

Sök mailing-listor. E-groups är en webbplats för att leta mailing-listor inom alla tänkbara områden. (Ny Teknik 2000:39)

Svenska sökmotorn g-seek försenad ännu en gång . Senaste budet från Globe Seek var augusti, men nu skjuts starten upp till januari 2001. Hittills är 150-170 miljoner webbplatser indexerade, men man räknar med att ha 500 miljoner vid starten. Systemet klarar 4 miljarder. Antalet dokument på Internet år 2003 spås till 13 miljarder vilket Globe Seek inte tror att någon sökmotor kommer att klara. Istället kommer s k vertikala sökmotorer att utvecklas. (C Sw 16/10 2000)

Infrasearch ny teknik för sökmotorer på Internet . "Filsökningsprogram" som Napster och Gnutella fungerar helt annorlunda än traditionella sökmotorer. Gnutella skickar ut sökfrågorna till

ett nätverk av medverkande datorer. Gene Kan, en av skaparna av Gnutella, utvecklar nu en sökmotor som ska fungera på ett liknande sätt. Istället för att sökningen utförs i ett centralt index så skickas den ut till de datorer som medverkar. Här sker sökningen i ett lokalt index som också genererats lokalt. I och med att dessa index realtidsuppdateras så sker den "totala" sökningen också i helt färskt material. Realtidssökning alltså! Men det finns nackdelar med Infrasearch. En är att det är mycket enklare att "lura" sökmotorn än beträffande "vanliga" index, som det ju pga tidsfördröjningen går att ha en helt annan kontroll över. (FreePint 5/10 2000)

2.8 Nya uppgifter om webbens storlek

OCLC har undersökt webben. Det finns 7 miljoner webbplatser. 40 % tillhandahåller information gratis. 21 % är inte avsedda för allmän användning eller tar betalt. Resten är webbplatser som är under uppbyggnad, består av serversidor etc. (ResearchBuzz 26/10 2000)

Webben innehåller 550 miljarder dokument. Ty förutom den miljard webbsidor och de 19 TB data vi normalt räknar med finns det 100.000 "djupa" webbplatser i form av stora databaser (allt från gratisdatabaser och de som vi nyttjar via onlinetjänsterna till icke-publika). De innehåller tillsammans minst 550 miljarder individuella dokument om totalt 7.500 TB data. Allt enligt en studie av Bright Planet. (C Sw 11/10 2000). Enligt två forskare från Berkeley omfattar webben "på ytan" inte bara 1 utan 2.5 miljarder dokument, med en daglig tillväxt om 7.3 miljoner sidor. (C Sw 22/10 2000)

2.9 "Verktyg"

Dataware byter namn till LeadingSide . Detta som ett led i omvandlingen från ett "programvaruföretag" till ett företag som levererar "kompleta lösningar för e-handel". Bakom ligger bland annat sviktande efterfrågan på programvaror för KM. Ny ledning och slimmad organisation, bl a vid Köpenhamnskontoret, är också delar i omvandlingen. Företaget har ca 200 anställda och hade under årets tredje kvartal en omsättning på 60 miljoner kr och en förlust på 50 miljoner kr. Under samma period 1999 var omsättningen 70 miljoner kr och förlusten 24 miljoner kr. Dataware grundades 1988 och är ett av de mest kända namnen inom IR/söksystem, inte minst pga dess IR-system BRS/Search. (Business Wire 3/10, 16/10, CRN 11/10 2000, LeadingSide sept, oct 2000, EIR 3/11 2000)

Cite-Writer är ett gratis verktyg på webben för litteraturlistor . Man fyller i sina referenser i ett formulär på webben och får därefter den formaterade bibliografin via e-mail. Cite-Writer är i första hand avsedd för studenter. (ResearchBuzz 12/10 2000). Om den inte duger (den är inte perfekt ...) så kanske Noodlebib (www.noodletools.com/noodlebib/) fungerar bättre. (ResearchBuzz 26/10 2000). I sammanhanget kan nämnas att ISIs version 9 av Reference Manager får bra betyg i en recension i (IWR nov. 2000). Men den kostar förstås därefter ...

Över 1.000 XrML-licenser har nu delats ut , enligt ContentGuard. XrML-språket gör det möjligt att såväl märka som upphovsrättskydda sitt material. Det används redan av bl a Wavo. (EIR 20/10 2000)

2.10 Onlinemarknaden/informationsindustrin i siffror

Den professionella onlinemarknaden når ca 525 miljarder kr år 2000 , enligt en ny rapport från Simba. Det innebär en ökning om 10 % jämfört med 1999. Starkast tillväxt under 1999 hade finansiella realtidstjänster och marknadsinformation, ca 20 %. Kreditinformation växte med ca 8 % och rättsinformation ca 4 %. Av 1999 års marknad, 480 miljarder kr, hade realtidstjänster 100

miljarder kr, marknadsinformation 84 miljarder, affärs- och STM-information 52 miljarder, kreditinformation 40 miljarder och rättsinformation 20 miljarder kr. 74 miljarder kr tillföll konsumentinriktade tjänster typ AOL. Antalet abonnemang, lösenord, användare etc (yrkesmässig användning) beräknas till 51 miljoner år 2000, dvs 15 % mer än 1999. Notera svårigheten att beräkna antalet pga till exempel företagslicenser. (EIR 6/10 2000)

Informationsindustrin för "content" "business-to-business" omsatte 1400 miljarder kr år 1999, enligt Outsell. Detta rör alltså mycket mer än bara online, t ex tryck. Fördelningen var (siffrorna anger miljarder kr): Distributörer/tjänster: 54 (störst var Lexis-Nexis 5, Dialog 2.8, Factiva 2.2), Marknadsanalysföretag: 150, Nyhets/branschinfoföretag 920, "Referens": 29 (störst var Thomson Reference 3.2, Encyclopedia Britannica 2.7, Macmillan 2.2), Företags-/kredit-/finansinfo: 210, STM: 95. (EContent Oct/Nov 2000, Outsell 2/11 2000) (Anm: Den som vill veta mer skaffar lämpligen Outsells kompletta Briefings. Pris endast 50.000 kr ... /Lars)

3. SVERIGE

3.1 Online-/webbtjänster, portaler, ...

Även mobilnummer vid 118 118 Online - som nu är online . Den 1/11 öppnade Telia InfoMedia Respons denna helt nya nummerupplysningsdatabas på webben, som utöver telefonnumren i det fasta telefonnätet ger tillgång till samtliga mobilteleoperatörers kunder i Sverige. Det innebär 4.2 miljoner hushållsabonnemang, 860.000 företags-/organisationsabonnemang och 2.7 miljoner mobila abonnemang. Anslutningsavgift 1.000 kr, 100 kr/månad, 2,50 kr/fråga. Nummernumguiden är nedlagd. (Telia.se 31/10 2000)

NIX-Telefon nu online . Detta nationella spärregister mot marknadsföring per telefon finns nu online vid InfoTorg. (InfoTorg 7/11 2000)

EkonomiTolken.se ny distributionskanal för SCBs branschnyckeltal . SCBs BAS-nyckeltal omfattar nu 400 branscher och avser företag med fler än 50 anställda. (EkonomiTolken okt 2000).

European Business Register (EBR) online också via InfoTorg . Denna tjänst, som sedan tidigare finns online via PRV, erbjuder sökning i 10 länders officiella företagsregister: Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Grekland, Italien, Norge, Spanien, Sverige och Österrike. (InfoTorg nr 3/00)

Bildelsbasen tas bort från InfoTorg . Orsaken är att den är gratis på webben. (InfoTorg okt 2000)

Exportrådet startar portal för e-handelsplatser på webben . Den byggs tillsammans med kollegor i Norge, Australien, Danmark och Island. Den startar i december och ersätter en tidigare portal. (C Sw 27/10 2000). (Det finns f ö en rad sådana portaler, bl a www.emarketservices.com, som förtecknar 700 elektroniska marknadsplatser sorterade efter bransch.(Datateknik 26/10 2000)

Aftonbladet Nya Medier och 24timmar i samarbete . 24timmar är ett nätverk av lokala nyhetsportaler. I och med samarbetet kan Aftonbladet starta lokala hemsidor i tio städer. (DN 10/10 2000)

Enytt.nu ger lokala nyheter per e-mail . Bakom tjänsten, som ska leverera lokalt sammanställda nyheter på kommunnivå, ligger FL-Net. Man levererar sedan tidigare en rad nyhetsbrev. (C Sw 27/9 2000)

Omdömen på nätet: konsumentmakt eller smart affärsidé? Det finns mängder av webbplatser

där konsumenter berättar om sina problem med företag, varor och tjänster. Detta har fött diverse affärsidéer. Epinions i USA ger betalt för omdömen och tar betalt av de e-handelsplatser man länkar till. Här i Sverige säljer Consumers Intelligence, CINT, istället konsumenternas omdömen till hugade företag. (Ny Teknik 2000:41)

Största norska uppslagsverket på webben . Det är Det Store Norske Leksikon, som hittills fått 6.000 abonnenter. Abonnemang kostar drygt 400 kr per år. Pappersversionen har sålt dåligt på sistone och förlaget, Kunnskapsforlaget, har gått med förlust de senaste åren. Jämför med svenska Bra Böcker, som också går med förlust och nyligen bestämt att 48 av 200 anställda får gå. NE knoppades av till eget bolag den 1/9. (Svensk Bokhandel 19/2000, 17/2000)

Bonnier säljer e-böcker via webben. Detta trots att man inte funnit något bra kopieringsskydd. Det rör sig inledningsvis om ca 10 böcker, merparten skönlitteratur från årets utgivning. Formatet är Microsoft Reader. Betalning sker via kontokort. Av etablerade förlag är det hittills bara Piratförlaget som har någon nämnvärd försäljning av e-böcker via webben. (Svensk Bokhandel 7/11 2000)

Arbetslivsinstitutet startar "live referenstjänst". Via nätet kan användarna "chatta" direkt med de tre bibliotekarierna. Tjänsten heter Phibi. (C Sw 2/10, 4/10 2000, TLS Information 2000:3/4)

3.2 Rättsinformation

Den 17-18/10 ägde seminariet/konferensen "*Rättsinformationen under 2000-talet - Nuläge i Sverige och Europa*" rum i Rosenbad. Det arrangerades av IT-kommissionen, Stiftelsen för Rättsinformation, Institutet för Rättsinformatik, Svenska föreningen för ADB och juridik och Nätverket för Europarättsforskning och leddes av Peter Seipel. IT stod givetvis i centrum och de nära 200 åhörarna fick höra en rad röster från såväl myndigheter som kommersiella aktörer.

Komplett dokumentation från seminariet/konferensen ska göras tillgänglig via IT-kommissionens webbplats (www.itkommissionen.se). En tryckt rapport har också utlovats. Här nedan bara några personliga anteckningar och reflexioner från en av sessionerna.

Finns det en marknad för rättsinformation online?

I paneldiskussionen "Den rättsliga informationsmarknaden" deltog representanter för Fakta Info Direkt (onlinetjänst: Juridik-Portalen) , FAR Förlag (onlinetjänst: FAR SKATT, se nedan), Liber AB (med Norstedts Juridik, ännu ej online), Sema Group InfoData (onlinetjänst: InfoTorg/Rättsbanken) och Notisum (onlinetjänst: Rättsnätet). Saknades gjorde bl a Graphium Norstedts Media (onlinetjänst: PointLex) och NotaBene (onlinetjänst: NotaBene/Nyhetstjänster).

En av frågeställningar var om det verkligen finns en marknad för elektronisk rättsinformation, inte minst i ljuset av myndigheternas egen informationsspridning via webben, och om den verkligen räcker till för så många onlinetjänster. Svaret var att aktörerna visserligen har det tufft men att det utöver den grundläggande rättsinformationen alltid finns plats för redaktionellt material, lagkommentarer mm samt onlinetjänster som hela tiden är "bättre". Ja, i själva verket menade Jon Bing, Institutt for rettsinformatikk, Oslo, internationell erkänd guru inom rättsinformation, att det inte är möjligt med nationella, heltäckande, rättsinformationstjänster i statlig regi (i alla fall om jag tolkade honom rätt!).

Den andra frågan var om marknaden räcker till för så många aktörer. Frågan besvarades lite olika, men det verkar som om nischaktörer typ FAR, enbart inriktad på skatteområdet, ser läget an med mer tillförsikt än de "breda" aktörerna, som nog har eller får det ganska tufft.

Samtidigt är det faktiskt så att marknaden hela tiden växer – trots och/eller på grund av (välj själv!) webben. Enligt min och Anders Olofssons: “Den svenska marknaden för online, audiotex och CD-ROM”, Teldok rapport 93 (maj 1995) så var marknaden för svensk elektronisk rättsinformation 1994 knappast över 10 miljoner kr, varav InfoTorg/Rättsbanken 5 miljoner kr. Detta var alltså precis innan webben slog igenom.

I min rapport “Från underutnyttjande till användarboom. Onlinetjänster, CD-ROM och betalsamtal i Sverige 1997 och 1998”, Statskontoret 1999:41, uppger jag marknaden 1997, dvs bara tre år senare, till drygt 40 miljoner kr, varav online drygt 10 miljoner kr och CD-ROM 30 miljoner kr. Jag uppskattade då att InfoTorg/Rättsbanken omsatte 10 miljoner kr (dvs online), Fakta Info Direkt 15 miljoner kr (CD-ROM), Norstedts Juridik 10 miljoner kr (CD-ROM) och FAR Förlag kanske 5 miljoner kr (CD-ROM). Den starka tillväxten kan förklaras med den starka spridningen av PC med CD-ROM-spelare samtidigt som förlagen på bred basis digitaliserade sina produktioner. Webbens genomslag spelade också in.

Hur är då läget på marknaden år 2000? Utan en närmare studie (och alltså med massor av reservationer) gissar jag på en omsättning om sådär 55 miljoner kr, varav 20 miljoner kr online och 35 miljoner kronor CD-ROM. Tillväxttakten har alltså minskat något, vilket är logiskt nu när det mesta av “digitaliseringen” av rättsinformationen är klar (nåja ...). Den pågående webbifieringen av CD-ROM-produktionerna lär bara förskjuta proportionerna till förmån för online men knappast åstadkomma någon radikal marknadstillväxt de närmaste åren. Detta i kombination med att allt fler kommersiella aktörer dyker upp på webben, samtidigt som alltså myndigheternas system och – framför allt – det nya statliga rättsinformationssystemet blir allt mer fullvuxna, ligger bakom det jag ovan skrev om en ganska tuff situation för i alla fall de “breda” aktörerna.

Apropå det där om webbifieringen av CD-ROM-produktionerna så har nu även FAR SKATT “migrerat”. Se nedan. Så nu väntar vi bara på Norstedts Juridik, som dock är på gång. Och på nästa steg, dvs wappifieringen (nej, det tar aldrig slut!), där såvitt jag vet ännu bara PointLex är ute – och då enbart med nyhetsinformation.

Några nyheter

FAR SKATT nu online . Onlinetjänsten tillhandahåller 16 databaser inom skatteområdet och vänder sig bl a till skattejurister, revisorer och ekonomiansvariga. Det rör sig om allt från lagstiftning och rättsfall till bilförmånsvärden och nyheter. Man har ensamrätt på tidskriften Skattenytt i fulltext. Söksystem är Moguls OptoNet. Tjänsten nås via InfoTorg. (FAR Förlag 6/11 2000)

Juridik-Portalen utökar med Nytt Juridiskt Arkiv (NJA) fr o m 1911 . Den är försedd med länkar direkt från lagtexten. (Fakta Info Direkt 26/9 2000)

SignOn har köpt en minoritetspost aktier i Notisum . Man uppger att man därmed kan erbjuda 40.000 rättsfall via sin tjänst. SignOn utvecklar elektroniska blanketter och har nu 6.000 “kontor” som abonnenter på sitt online blankettarkiv SignForm. (SignOn okt 2000)

Contaplus startar ny webbtjänst för redovisning, revision och ekonomi. Målgrupp är i första hand 115.000 personer inom redovisning, revision och ekonomi. (C Sw 3/11 2000)

Slutligen kan jag passa på att nämna att dokumentation från seminariet “EG-rätten och den svenska rättsinformationen”, som ägde rum den 20/10 1999, dvs för ett år sedan, nu utkommit i form av SOU 2000:48, tillika IT-kommissionens rapport 1/2000. Det seminariet syftade till att överblicka situationen och uppmärksamma frågor om informationsbehov och koordinering.

3.4 Myndigheter mm

Lag om elektroniska signaturer i kraft den 1/1 2001 . En elektronisk signatur kan användas för att säkerställa att elektroniskt överförd information inte förändrats, att avsändare är den som uppges samt att avsändaren inte senare förnekar att han eller hon sänt informationen. Därmed införlivas EU:s direktiv om elektroniska signaturer i den svenska lagstiftningen. (Riksdagen d 25/10 2000, IDG.se 30/10 2000, Dagens IT 2/11 2000). I Statskontoret rapport 2000:40, "Elektroniska signaturer och elektronisk identifiering för myndigheters e-tjänster" föreslås att elektronisk identifiering av god kvalitet ska åstadkommas med PKI-teknik, dvs den teknik som använder sig av kryptering med kombinationen av öppna och privata nycklar. Rapporten beskriver även andra metoder samt ger en fyllig beskrivning av området. (Statskontoret 2000:40). I USA började en lag om e-signaturer gälla den 1 oktober. (Ny Teknik 2000:40). FN arbetar just nu fram ett ramverk för att harmonisera medlemsstaternas lagar om digitala signaturer. (C Sw 16/10 2000).

På väg mot den elektroniska förvaltningen med Spridnings- och Hämtningssystem (SHS).

Med stöd av Statskontoret har nu RSV och RFV upphandlat de första systemen för SHS, ett system för kommunikation mellan myndigheter och företag eller privatpersoner. Skattedeklarationer blir den första stora tjänsten för SHS. En rad andra planeras, t ex ansökan om bostadsbidrag, sjukanmälan, företagsregistrering etc. För framtiden nämns också online åtkomst av uppgifter. Mer info på www.statskontoret.se. (Statskontoret, RSV, RFV 24/10 2000, m fl)

Nätverket SIRNET för IT-samordning inom statsförvaltningen har bildats, delvis som ett resultat av IT-kommissionens hearing om "Den nya infostrukturen" (eller den mjuka infrastrukturen) som ägde rum i Rosenbad i juni (relaterad i nyhetsbrev 2000:2). Målsättningen är att ... "delge kunskap och öka medvetenheten inom statsförvaltningen kring frågor som berör strategiska data-, informations- och kunskapsresurser". Kontaktperson är Sören Lindh, Statskontoret. (LK)

Det blir inget nytt system för PRVs aktiebolagsregister och de andra registren vid PRV Bolag, alla fall inte inom överskådlig tid. PRV har nu avslutat samarbetet med Cap Gemini Ernst Young. (LK)

PRV kanske delas. En konsultrapport föreslår en ombildning av PRV till två myndigheter, Registreringsverket i Sundsvall och Patentverket i Stockholm. (Metro 9/10 2000)

Verket för högskoleservice (VHS) måste sluta sälja personuppgifter . Det har Datainspektionen beslutat. Verket har sålt studenters adresser till utländska högskolor och universitet. (DN 2/10 2000, DN 13/10 2000, Ny Teknik 2000:40)

Datainspektionen granskar SJ för personuppgifter på webben . Man ogillar nämligen SJs biljettbeställningsfunktion på nätet, där man bara genom att knappa in ett personnummer får reda på adressen till personen ifråga. Frågan lotsas nämligen vidare till SPAR, som ju kräver speciellt tillstånd för att användas. (C Sw 30/10 2000)

Att publicera personuppgifter på webben – vad gäller? Det har Datainspektionen tagit fram ett informationsblad på två sidor om. Finns på www.datainspektionen.se. (C Sw 30/10 2000)

AMS och AU-System bygger jobbsökardatabas för Europa . Den har beställts av EU-kommisionen och heter EJD, European Jobseekers Database. Här ska arbetssökande som söker anställning i annat land kunna lägga ut sina meritlista (CV). Dagens IT 12/10 2000)

USA satsar dubbelt så mycket som EU på offentlig information , 160 miljarder kr mot 80. Sett

per capita ligger Sverige dock i topp. Detta enligt EU-kommissionens rapport Commercial exploitation of Europes public sector information (IDG.se 16/10 2000). Apropå USA så varnar en rapport från Computer and Communications Industry Association för att amerikanska myndigheters webbplatser riskerar att sätta marknadskrafterna ur spel. Organisationen anser att myndigheterna gör saker som de privatägda kan sköta. (IDG.se 13/10 2000)

3.5 “E-hälsa”

Som framgått av tidigare nyhetsbrev är “e-health” populärt i USA. Men inte bara där! Runt om i världen lär det finnas 100.000 e-hälsoplatser och en undersökning visar att 43 % av alla sökningar på Internet handlar om hälsan. Visst har vi också tidigare stött på flera e-hälsoplatser här i Sverige, men nu på senare tid tycks smittan :-) ha spritt sig ordentligt. Här nedan några axplock från media. (Anm: Det är väl bara att hoppas att inte också avarterna smittar! En rapport från California Health Care Foundation har nämligen visat att många e-hälsoplatser i USA inte tar det där med integritet så väldigt hårt – ofta utlämnas kundinformation till sådana som marknadsför produkter - samt att det ofta är svårt att skilja annonser från information. (DN 4/10 2000))

Doktor Online en virtuell mötesplats på nätet . Här svarar läkare på frågor kring hälsa och livskvalitet. Tjänsten har 7 anställda och engagerar 15 läkare. Doktor Online finns sedan tidigare i Norge, med 50 läkare engagerade. Där har man 80.000 användare per månad och varje dygn får man ta emot 2.500 inlägg, varav 72 % från kvinnor. (C Sw 6/10 2000)

PharmaPoint en webbtjänst för läkare . Bakom står Pharma Interactive, som sammanställer läkemedelsinformation från en rad databaser till en informationstjänst. De databaser som ingår är FASS, CVR (Apotekets centrala varuregister) och DLI (Drug Laboratory Interference). Därtill kommer information från läkemedelsbolag och läkemedelskommittéer. Tjänsten är gratis för läkare. Läkemedelsbolagen betalar för att få sin information publicerad. (C Sw 25/9 2000). (Så finns förstås **FASS** på webben direkt via www.fass.se. /Lars)

Netdoktor.se är den ledande svenska e-hälsoplatsen . Detsamma gäller i Europa, där man har ca 1 miljon besökare per månad i Danmark, Norge, Sverige, Tyskland, Österrike och Storbritannien - allt enligt egen uppgift. Netdoktor har 125 heltidsanställda och 450 läkare som svarar på frågor och ger råd. (DN 11/10 2000)

Stockholms läns landstings nya e-hälsoplatser har 400.000 besökare i veckan. (www.sll.se). Men det är bara början. **Nästa sommar startar Vårdguiden** , (www.vardguiden.nu), som blir en portal för all landstingsfinansierad hälso- och sjukvård i länet. **I slutet av året lanseras www.infomedica.se** av samtliga landsting tillsammans med apoteken. Läkare, sjuksköterskor, apotekare etc skriver texterna och ämnena är kvalitetssäkrade. **I höst lanseras också www.ronden.se** av Sveriges läkarförbund, Svenska läkaresällskapet och Läkartidningen. Så finns **sjukvårdsportalen LocusMedicus.net** , som innehåller 4 miljoner medicinska kvalitetssäkrade dokument. (Stockholm News 24/10 2000)

Carelink planerar också e-hälsoplatser . Carelink är den organisation som efterträtt nedlagda SPRI och engagerar samtliga aktörer inom vården, regioner, landsting, kommuner, Apoteket AB och Socialstyrelsen. (LK)

Internetmedicin.se ska starta i höst. Webbplatsen ska vara “en kunskapsdatabas för läkare med koncentrerade översikter för diagnostik och behandling av olika sjukdomstillstånd. Översikterna skrivs av svenska experter inom respektive specialitet”. Den är avsedd för läkare och medicine studerande och finansieras av annonser och sponsorer. (Källa: internetmedicin.se)

3.6 Diverse

“Föreningen för nätverksbaserad information” ska konstitueras i maj 2001 . Det beslutades vid ett öppet möte i KBs hörsal den 20/9 som samlade ca 100 personer. Namnet är preliminärt. En interimsstyrelse utsågs, bestående av Peter Albinsson, Gunhild Bäckman, Romulo Enmark, Anders Gillner, Lars Hansen, Tomas Lidman, Erik Norberg och Carin Olausson. (LK)

Forskningsbiblioteksstatistiken 1999 nu på webben . Den nås direkt via SCBs webbplats i html (kortversion) och pdf. Här uppges bl a att det sammanlagda beståndet av elektroniska tidskrifter på forskningsbiblioteken 1999 uppgick till över 90.000 titlar, dvs en fördubbling jämfört med 1998. En stor del av dessa upphandlades centralt i konsortieform av KB/BIBSAM. (KB/BIBSAM 11/9 2000, Statistiska Meddelanden KU 13 SM 0001).

Nordinfos projekt Samsökning av distribuerade SBIGs (ämnesbaserade gateways) avslutat. Projektet löpte sept 1999 - aug 2000 och avsåg att möjliggöra samtidig sökning i s k SBIGs, Subject-Based Information Gateways, på Internet. Medverkande från Sverige var NetLab. De tre ”gateways” som var med var ”ingenjörsportalen” EELS (de svenska teknikbiblioteken), Internet Pointer Guide (Yahoo-liknande guide från DTV) och Juridisk nettviser (Oslo univ.bibl). (NordinfoNytt 2000:3)

Tekniska Nomenklaturcentralen, TNC, räddas . TNC försattes i konkurs i augusti men räddas när Standardiseringsgruppen, STG, går in som största ägare. Bland andra ägare finns verkstadsföretag och branschorganisationer. Tyngdpunkten blir terminologi och språkvård medan EU-uppdragen blir färre. En del av de personalen behålls. (Ny Teknik 2000:40, DN 2/10 2000)

Göteborg och Netlibrary testar e-boksutlåning . Böckerna laddas ner till den egna datorn från en databank med 30.000 böcker och kan läsas med Ebook Reader. När lånetiden är slut raderas de från hårddisken. (Metro 9/10 2000, Ny Teknik 2000:41)

Oenighet spräckte Helsinki Medias köp av E+T Förlag . Affären blir alltså inte av, och därmed ägs fortfarande Dagens IT, Ny Teknik, Affärsvärlden och 50 procent av Dagens Medicin av Liber, som ägs av Wolters Kluwer, Civilingenjörsförbundet och Ingenjörssamfundet. Men E+T är fortfarande till salu. (Ny Teknik 2000:44)

Industry Standard ny tidning när tre IDG-tidskrifter slås ihop. IT-Affärer, DNE och Nollet har nu lagts ner. Industry Standard ges ut en gång i veckan. (IDG)

Jupiter Media Metrix är det nya namnet för de sammanslagna Media Metrix och Jupiter Communications. Det nya företaget får 750 anställda i världen. (C Sw 2/10 2000)

Bonnier köper MM-Partner och Eko företagsupplysning som sysslar med företags- och kreditinformation, bl a på CD-ROM. (Dagens Industri 12/10 2000)

E-postsystemet Memo sålt för reapris . Legendariska Memo har köpts av Technology Nexus för 4 miljoner kr från konkursade Netsys. Memo körs på stordatorer och var världsledande i slutet av 80-talet. (Dagens IT 5/10 2000). Apropå e-post så uppgår IDC att 10 miljarder (!) e-postmeddelanden skickas per dag i världen! (C Sw 18/10 2000)

”Internetmarknaden i Sverige” är en ny rapport skriven av Docere på uppdrag av Post- och telestyrelsen, PTS. Den innehåller inte bara en rad intressanta uppgifter utan beskriver också en rad av de tekniker som är aktuella inom området Internet och telekomm. Här bara några siffror. Det finns 120 ISP:er (företag som erbjuder Internetaccess). Den totala marknaden för dessa år 2000 är 2.4 miljarder kr. Störst är Telia, Tele2 och Telenordia som har tre fjärdedelar av Internetkunderna. I slutet av året kommer antalet Internetabonnemang att vara 1.85 miljoner vad

gäller privatmarknaden och 500.000 vad gäller företag. Betr e-handel uppskattas Internethandeln i svenska detaljhandelsföretag omsätta 5.2 miljarder kr i år, dvs 1.6 % av den totala försäljningen. (Rapporten, daterad oktober 2000, är på 91 sidor och kan laddas ner gratis i pdf från www.pts.se).